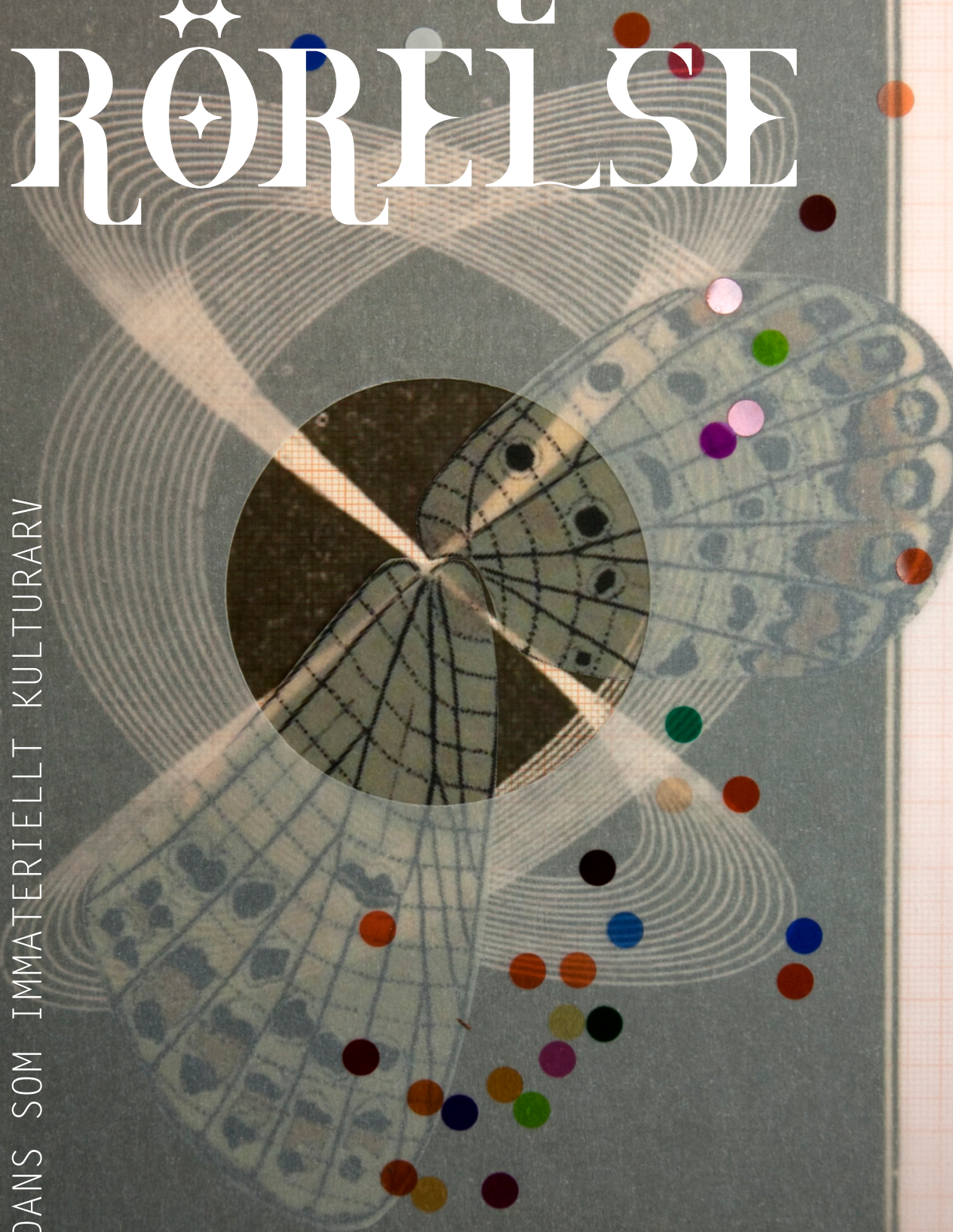

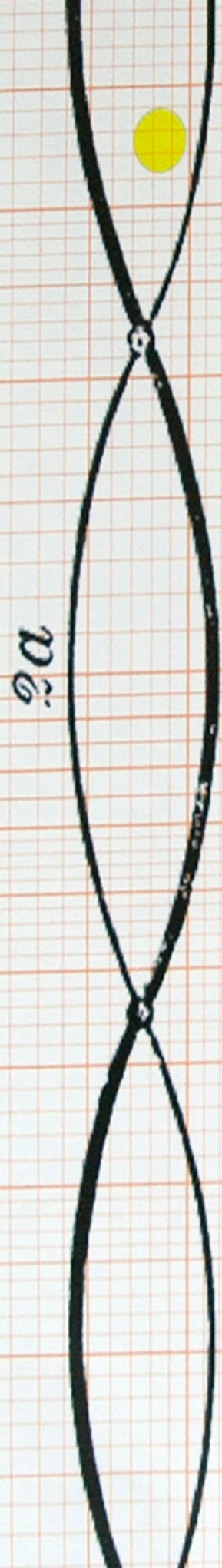
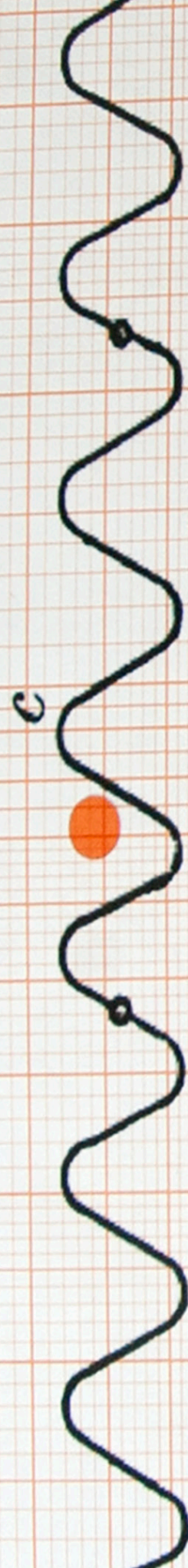
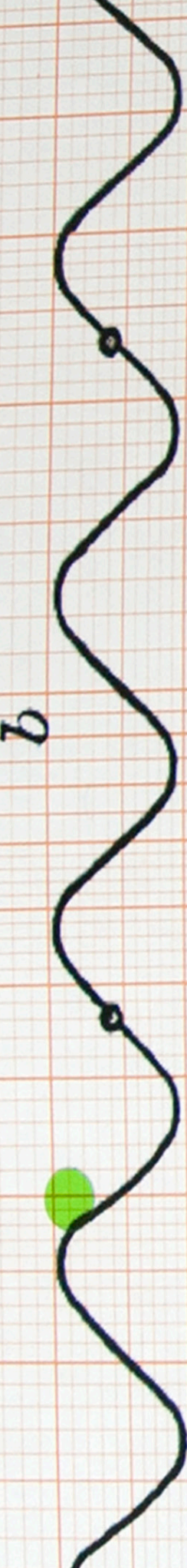
BEVARA RÖRELSE

EN HANDLEDNING FÖR INSAMLING AV
DANS SOM IMMATERIELLT KULTURARV

B E V A R A R Ö R E L S E

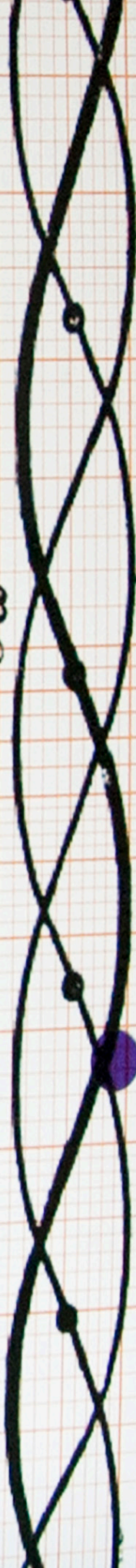
En handledning för insamling av dans som immateriellt kulturarv

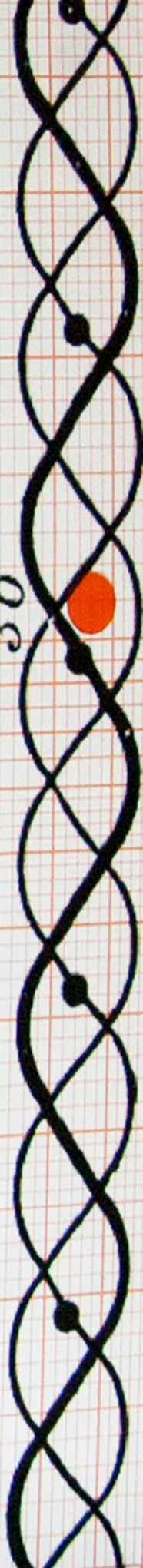
2c

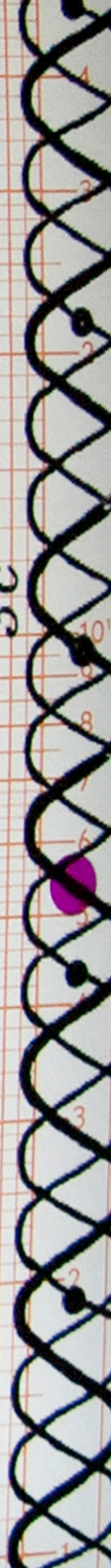
3a

3b

3c

BESKRIVNING AV PROJEKTET

BEVARA RÖRELSE

Bevara Rörelse är ett utvecklingsprojekt för bevarande och arkivering av samtida dans som immateriellt kulturarv, finansierat av Kulturrådet och Skånes Dansteater mellan 2020-2023.

Målet med Bevara Rörelse är att länka samman dansens immateriella natur med arkivets beständighet för att:

- Fördjupa och nyansera dansmaterial i arkivet.
- Stärka, trygga, synliggöra och tillgängliggöra det danskulturella arvet i Sverige.

Metoden är anpassad att användas på samtida dans, men kan appliceras på allt som går under begreppen dans och scenkonst samt annat immateriellt kulturarv, till exempel slöjd, hantverk, matlagning och utdöende yrkeskategorier.

Inom Bevara Rörelse gjordes insamlingen produktionsvis och huvudsakligen i ett intervjuformat. Intervjuerna genomfördes på tre nivåer: publik, dansare och konstnärligt team. Detta för att belysa en dansproduktion utifrån tre olika perspektiv. Det konstnärliga teamet bidrar med bakgrund och intention, dansarna ger inblick inifrån processen och publiken kompletterar med upplevelser kring mottagandet av verket. Samtliga perspektiv kontextualiserar dansverket och ger en bild av tiden vi lever i.

Med den här handledningen vill vi dela med oss av våra erfarenheter av projektet och inspirera till ytterligare dokumentation baserat på denna handledning.

TEORETISK BAKGRUND

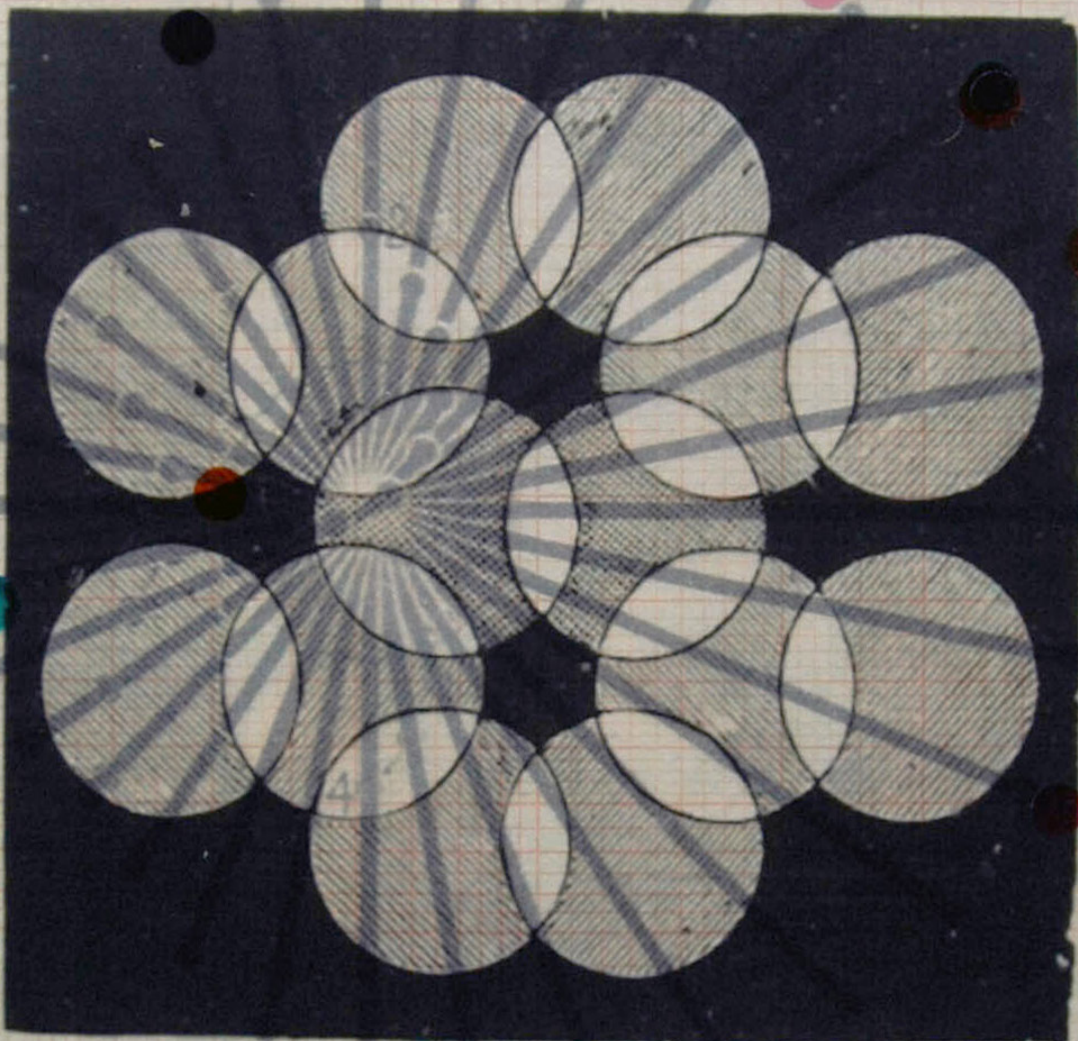
Metoden i denna handledning grundar sig främst på tre teorier; postmodern arkivteori, muntlig historieteori och fenomenologi. Postmodern arkivteori ifrågasätter det traditionella arkivbegreppet, och menar att arkivpraktiken genomgår ett paradigmskifte. Det öppnar upp för en vidgad betydelse av vad ett arkiv kan vara och hur en arkivarie kan eller ska arbeta, till exempel mer aktivt med insamling i samskapande med olika samhällsgrupper.

Muntlig historia bygger på traditionen att lyfta alternativa berättelser för att nyansera och komplettera den officiella historieskrivningen. Det är levande muntliga berättelser som källor, där historikern/arkivarien genom intervjun är med och skapar berättelserna. Med muntlig historia nås de subjektiva känslomässiga aspekterna. Vi kommer närmre och berörs, vilket är en styrka i överföring och arkivering av upplevelser. Muntlig historia visar också på pluraliteten i skeenden.

Fenomenologi är en filosofisk teori och metod som grundar sig i hur vi människor uppfattar vår omvärld. Den går helt enkelt ut på att beskriva verkligheten så som den ter sig för oss. Enligt de fenomenologiska idéerna rör vi oss i en upplevd omvärld med kroppen som referenspunkt. Det är med kroppen som vi förstår och upplever världen. Språket kan vara en begränsning för att beskriva en upplevelse, som aldrig helt och hållet går att översätta i ord eller förstås på ett intellektuellt plan. Med fenomenologiska metoder kan man ändå nå bortom den kognitiva förståelsen via språket.

S

2

FIG. 17

INTERVJU SOM METOD FÖR ATT BEVARA RÖRELSE

Kvantitet

Omfattningen i en intervjubaserad insamling beror på kapacitet. Ju fler desto bättre - för att lyfta så många perspektiv som möjligt och få en pluralitet. Antalet intervjuer måste givetvis anpassas efter resurser. Även om det bara finns möjlighet att göra några få intervjuer är det alltid bättre än ingen.

Urval

Sträva efter en så bred representation som möjligt när det gäller ålder, könsidentitet, funktionsvariation och kulturell/socioekonomisk bakgrund. Intervjua publik med olika erfarenheter, och försök att fylla ett spektrum; allt från personer som aldrig tidigare sett en dansföreställning till den vana danspubliken.

Dokumentationsformer

Att filma intervjuer ger ett rikare material med rörelse, kroppsspråk och ansiktsuttryck. Det kan dock störa intimiteten i samtalet och skapa en begränsande självmedvetenhet som hämmar intervjupersonen att prata fritt, helt beroende på hur filmningen går till (kamerans placering, om någon står bakom kameran osv).

Ljudinspelning är enligt erfarenhet från Bevara Rörelse mer avslappnande för intervjupersonen. I rösten finns många starka kommunikativa aspekter förutom ord. Toner, röstlägen och

pauser har kraften att kommunicera och överföra upplevelsen. Ljud är också lättare att lagra och hantera i efterhand.

Skriftlig dokumentation är ett bra komplement. Där styr personen mycket över vad den vill dela och hur. För att komma nära upplevelsen kan man till exempel låta publiken skriva fritt precis efter en föreställning. Att be en dansare skriva processdagbok som sen blir en del av arkivet är ett sätt att komma åt upplevelser i processen.

Precis som andra konstformer som måleri och poesi kan dans ta oss till ett förverbalt stadie, där upplevelsen ännu inte översatts till ord. Att uttrycka dansupplevelsen genom att måla eller skriva fritt om upplevelsen kan bli en nära spegling av dansen som kompletterar arkivet, samtidigt som det är en publikpedagogisk aktivitet.

Kompletterande material så som repetitionsbilder/filmer och annat kringmaterial är värdefullt att koppla ihop med intervjumaterialet.

PUBLIKINTERJUVUN

En stor del av publikintervjun går ut på att identifiera sådant som engagerat personen särskilt och reflektera över varför. Utgå från tre huvudkategorier: känslor, tankar och kroppsliga förnimmelser. Samtalet är fritt och rör sig dynamiskt. Kronologin för varje intervju är unik för att vara följsam med intervjupersonen och inte stoppa flödet i dennes återberättelse.

Identifiera sekvenser i föreställningen som upplevs extra starka, delar som också stannat kvar hos personen. Det kan vara levande, gripande, insiktsfulla, rörande, upprörande moment. Det kan vara vadsomhelst från hela föreställningsupplevelsen, och inte nödvändigtvis något som hänt under själva föreställningen.

Ofta landar det i att ett moment från föreställningen aktiverat något särskilt i personen som den efteråt funderar över och bearbetar. Intervjun blir ett tillfälle att reflektera över och integrera detta. Det kan vara ett minne, eller insikter om en själv som person eller världen vi lever i. Samtalet stärker föreställningsupplevelsen i efterhand eftersom personen ofta upptäcker nya lager av sin upplevelse när den återberättar.

INTERVJUMANUS – PUBLIK

Intro

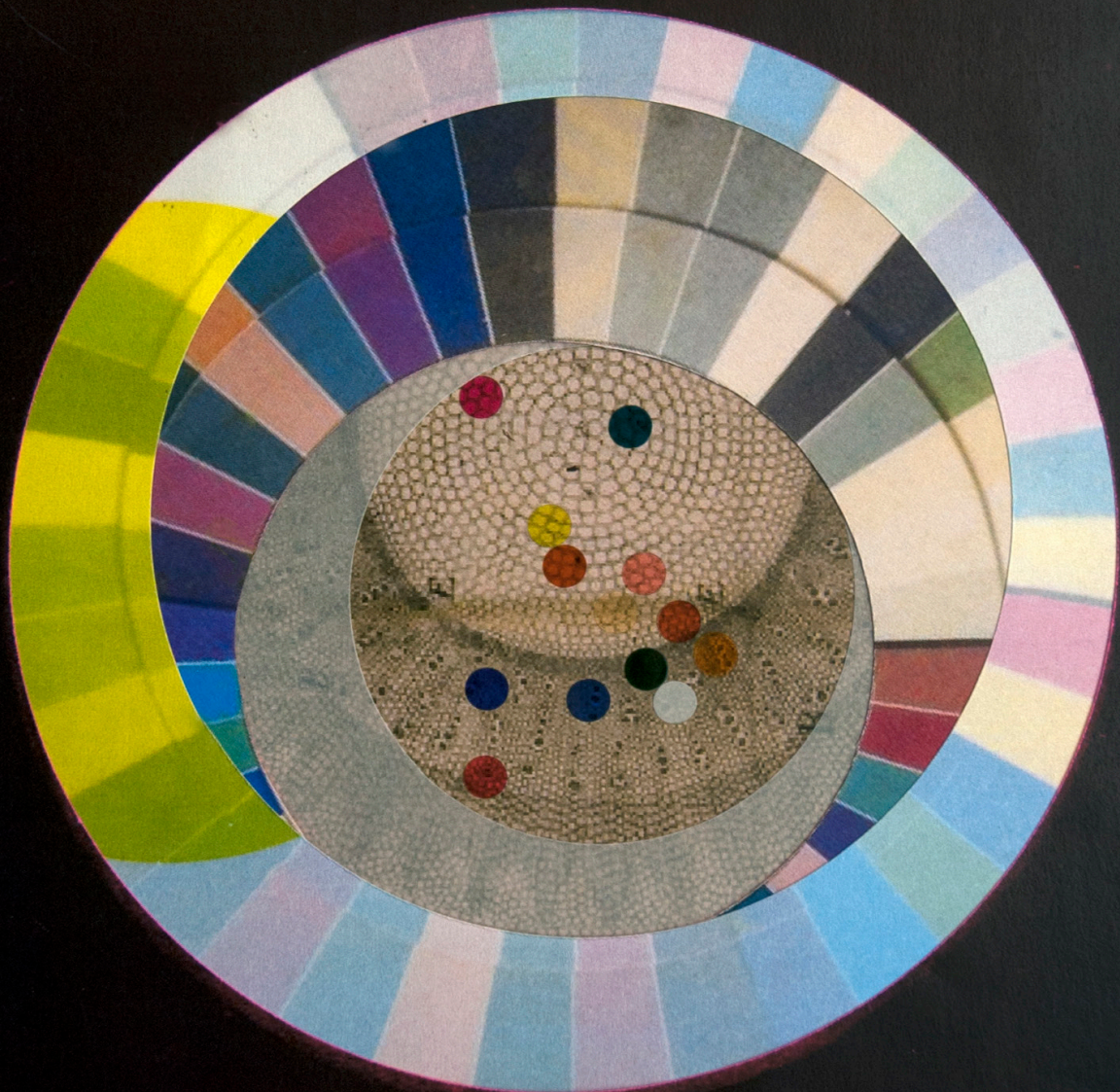
- Dagens datum.
- Kontext: När personen såg föreställningen i förhållande till intervjun.
- Dansvana: ”Hur ofta tittar du på dans: ofta, ibland, sällan eller aldrig”, eller öppna samtalet med att fråga om personens relation till dans.
- Fråga personen om den har några frågor innan ni startar.

Frågor

1. Hur var det att se föreställningen? Berätta om din upplevelse.
2. Vad gjorde föreställningen med dig/hur påverkade föreställningen dig?
3. Berätta om tankar, associationer och minnen som väcktes.
4. Hur kändes det efter föreställningen?
5. Vad kommer du bära med dig från föreställningen? Varför?
6. Finns det något som vi inte pratat om som var en del av din upplevelse?

Under intervjun

- Navigera efter tankar, känslor och fysiska förnimmelser.
- Spegla personen i dennes återberättelse, vad den tänkte och kände.
- Lyft fram de bitar som är mest framstående och be personen beskriva något/några av dem djupare och mer detaljerat.

INTERVJUN MED DANSARE OCH KONSTNÄRLIGT TEAM

Intervjun med dansare och konstnärligt team är snarlika men har olika perspektiv. Dansaren ger ett inifrånperspektiv och det konstnärliga teamet står för bakgrund och helhetsperspektiv.

En dansare har en stark koppling till sin kropp och kan ge detaljrika beskrivningar kring hur kroppen och sinnet svarar i olika situationer, vilket ger värdefull dokumentation för arkivet. I intervju med dansaren läggs stort fokus på skapandeprocessen, och hur samarbete och dynamik ser ut mellan dansare och koreograf. Det är också intressant att synliggöra hur dansaren med sin individualitet präglar verket och tvärtom; hur den konstnärliga processen inverkar på och utvecklar dansaren. Därför utgår frågorna till dansarna ifrån dessa fyra teman: process, samarbete/samskapande, subjektivt perspektiv och lärdomar/erfarenheter.

Individer i det konstnärliga teamet präglar verket utifrån sin bakgrund och person. Därför är det intressant att inledningsvis i intervjun prata om personens konstnärskap och roll i teamet. Intention och vision är viktiga delar för att fånga upp inspirationskällor, filosofiska tankar och idéer. Bakgrund, process, metod och samarbete är teman som frågorna i det konstnärliga teamet utgår ifrån.

Frågorna behöver anpassas beroende på när i processen intervjun sker. Det är värdefullt att ha tre intervjuer med en dansare för att få flera nedslag i processen; en tidigt i processen, en senare och en tredje under föreställningsperiod. Detsamma gäller koreografen, helt beroende på hur mycket tid och utrymme som finns.

INTERVJUMANUS – DANSARE OCH KONSTNÄRLIGT TEAM

Intro

- Dagens datum.
- Kontext: var i processen intervjun görs, namn på intervjuperson, verk och koreograf.
- Bakgrund: berätta om dig själv som konstnär/dansare.

Gemensamma frågor

- *Process*
Var är du/ni i processen just nu?
Hur känns det i processen just nu?
Beskriv den konstnärliga processen.
Vad är unikt med denna process?
- *Samarbete/samskapande*
Berätta om samarbetet i gruppen.
Hur är det att arbeta i studion?
Finns det något speciellt ögonblick/tillfälle du vill dela?
Berätta om dynamiken i gruppen.
- *Lärdomar/erfarenheter*
Berätta om utmaningar i denna produktionsprocess.
Har du lärt dig något nytt?
Vad kommer du bära med dig från denna process?
Hur påverkas du av dansverket?

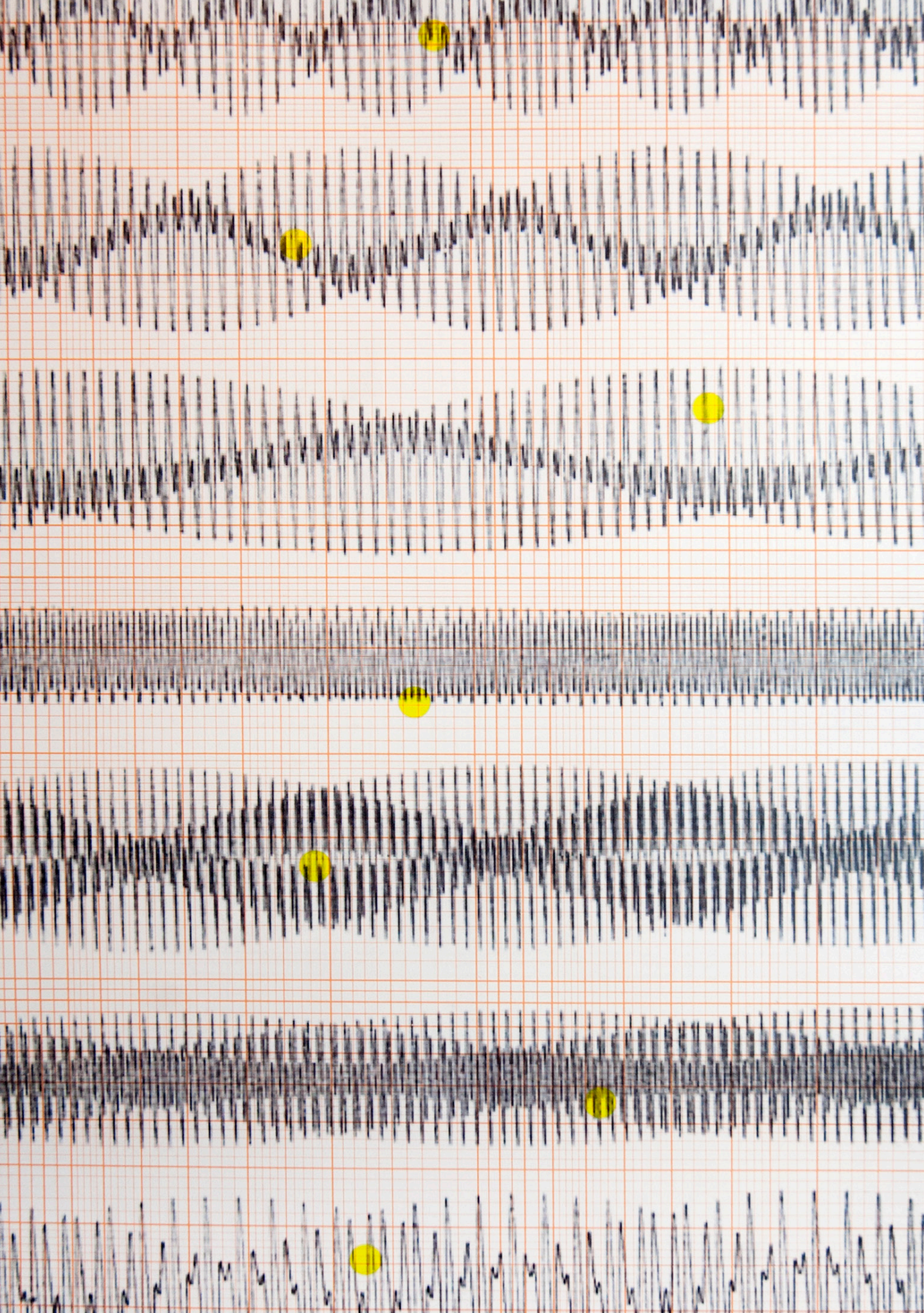

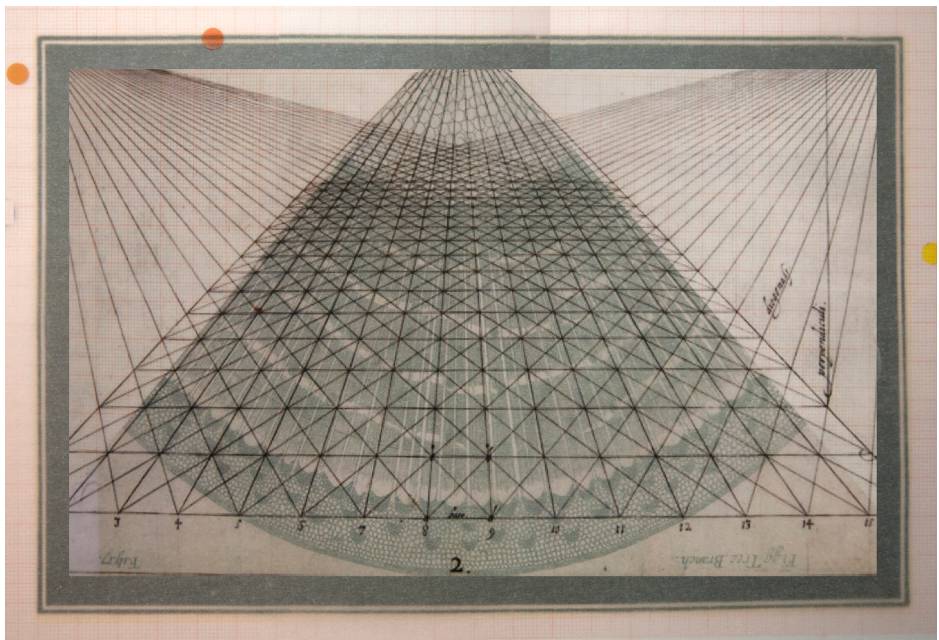
Specifika frågor – dansare

- *Process*
Hur känns din kropp just nu i processen?
- *Samarbete/samskapande*
Hur är det att arbeta med denna koreograf?
- *Subjektivt perspektiv*
Hur känner du dig när du dansar detta verk?
Hur känns det i din kropp?
Vilka tankar har du medan dansar?
Beskriv dansverket från ditt perspektiv, vad är dansverket för dig?

Specifika frågor – konstnärligt team

- *Process*
Beskriv din roll.
Hur är det att skapa detta verk?
- *Samarbete/samskapande*
Berätta om samarbetet i det konstnärliga teamet.
- *Bakgrund*
Berätta om intention och initial idé till verket.
Berätta om tankar och idéer du vill undersöka med verket.
Berätta om din vision.
Vad kommunicerar titeln till verket?
Vad vill du att publiken ska uppleva?

NÅ DJUPARE I INTERVJUN

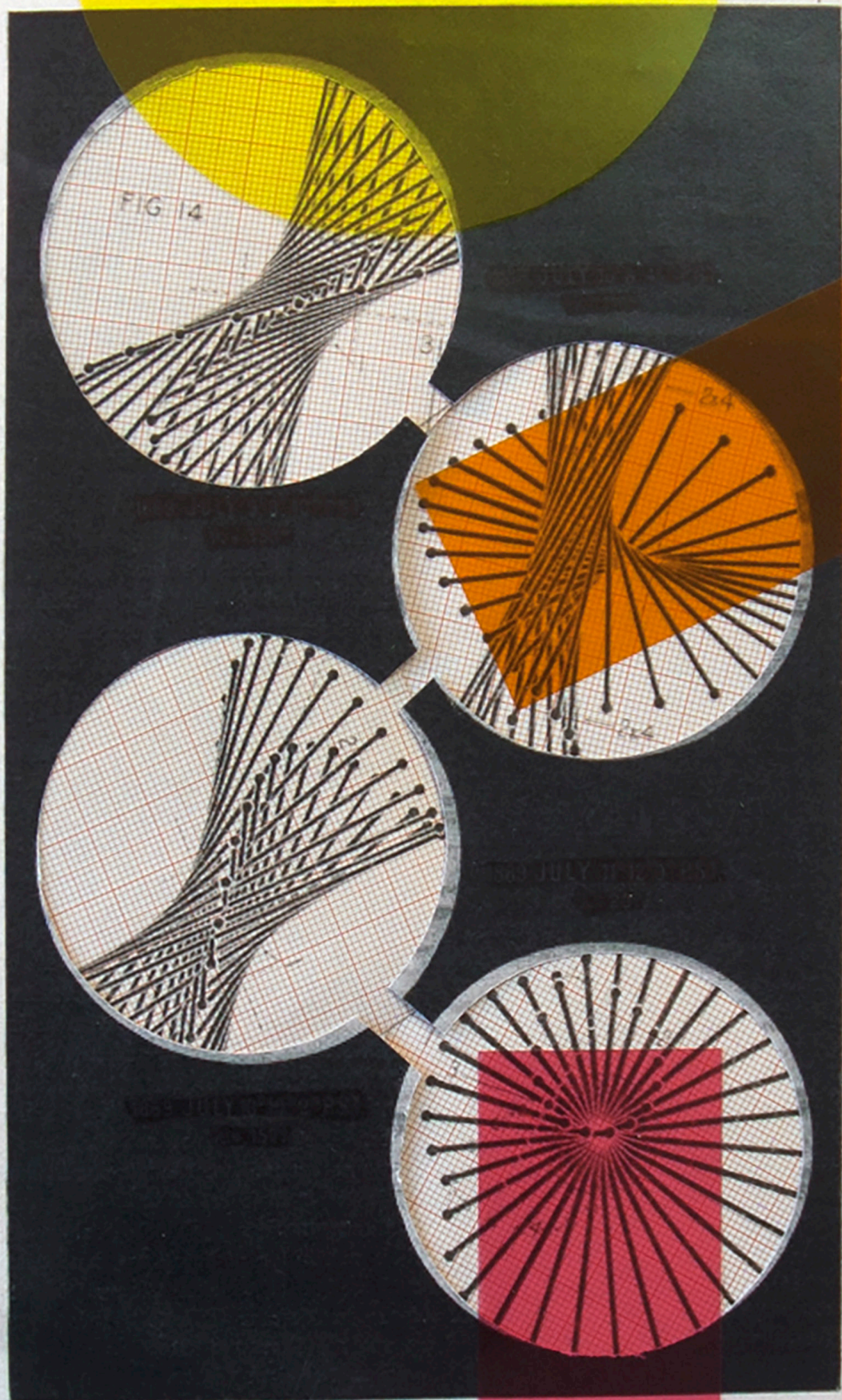
Ju mer du ger av ditt intresse och engagemang desto mer får du tillbaka i form av rikare intervjumaterial. Att ta ansvar över intervjuens ramverk och etiska ståndpunkter är också viktiga bidrag från dig som intervjuare. Målet med intervjun är att komma åt och sätta ord på en persons subjektiva perspektiv. Här är några aspekter att ha med sig som skapar förutsättningar för en givande intervju.

- Lyft betydelsen och värdet av personens upplevelser och reflektioner innan samtalet. Det uppmuntrar personen att dela mer engagerat och detaljerat. *”Din upplevelse och ditt subjektiva perspektiv har ett kunskapsvärde och ett unikt historiskt värde ...”*
- Var nyfiken. Genuint intresse göder samtalet och får personen att berätta mer hängivet.
- Skapa trygghet med tydliga ramar. Var tydlig med användning och lagring av intervjumaterialet. Var ska det sparas, hur länge? Hur kommer det att användas? *”Jag vill att du förstår hur intervjun kommer att användas ...”* Be om samtycke som skrivs under efter intervjun. Berätta hur lång tid intervjun kommer ta. Välj en ostörd och lugn plats för samtalet.
- Var tydlig med intervjupersonens anonymitet och rättigheter. Om materialet anonymiseras, förklara på vilket sätt. Rättigheter kan innebära att personen får avbryta närhelst den vill, att den efter intervjun kan återkalla sitt deltagande och samtycke till arkivering, eller att materialet/delar av det är sekretessbelagt under en viss tid efter intervjun.
- Välkomna och härbärgera känslor i samtalet. En stark del i överföring och arkivering av en upplevelse är när intervjupersonen uttrycker känslor. Var öppen och ta emot emotionella reaktioner på samma sätt som allt annat som kommuniceras.
- Ta hand om relationen ni skapat genom samtalet (särskilt gällande publikintervjuer). Det kan innebära återkoppling, fler intervjuer eller att inkludera intervjupersonen i andra passande sammanhang.

- Ha intervjuemanuset i ”bakhuvudet” under intervjun, och lägg ditt fokus på att lyssna. Det viktigaste är inte att få med alla frågor, utan att vara närvarande och kunna ställa följdfrågor som fördjupar samtalet.
- Var uppmärksam. Vart vill du leda samtalet? Om du vill att intervjupersonen ska beskriva något mer detaljerat, spegla det den säger med dina ord och fråga om du förstått rätt, vilket ofta leder till att personen fyller i och nyanserar mer, lägger till och ändrar. ”Kan man säga att ...? Det låter som...”. Spegling gör också att personen känner sig förstådd vilket kan leda samtalet vidare till mer okänd mark. Det kan avslöja aspekter som intervjupersonen ”inte visste att den visste”. Det är värdefullt både för intervjupersonen och arkivet.
- Lämna stunder i tystnad. Det har också effekten att samtalet fördjupas och samtalsämnet nyanseras.

För att framkalla fler detaljer inled till exempel med ”Berätta mer om ...”, ”Hur är det att ...?”, ”Berätta om en vanlig dag i studion/ett speciellt ögonblick ...”

- När det gäller publik; stanna kvar i upplevelsen och undvik frågor om tolkning som till exempel ”Vad handlade föreställningen om?” Tolkning kan begränsa och sätta press på intervjupersonen att ”förstå” vad föreställningen förmedlar. Det har en tendens att ta intervjupersonen bort från sin egen upplevelse, vilket blir kontraproduktivt. Intervjun i sin helhet svarar på vad en föreställning handlar om för en person.
- Någon eller några frågor kan vara identiska för varje intervju för att gynna forskningsbarheten. Det vill säga att någon/några frågor formuleras på samma sätt i varje intervju.
- Se intervjun som en donation/gåva till arkivet. Innehållet i intervjun är inget du helt och hållet kan styra över. Intervjupersonen väljer vad den vill dela och inte.
- Var medveten och transparent om din egen roll i intervjun. Du är medskapare i samtalet som sen blir del av arkivet.

Der Planet Jupiter im Jahre 1889

Nach vier Beobachtungen von James C. Keeler auf der Sid-Sternwarte (Kalkferris)

HANTERING AV INTERVJUMATERIAL

För att en arkivinstitution lättare ska ta emot insamlat material behöver det vara strukturerat i en arkivförteckning. Skapa ett Excel-dokument som fylls på parallellt med insamlingen. Metadata som anses betydelsefull för insamlingen förs in i kolumnerna i dokumentet. All information ska vara lättöverskådlig med tydliga hänvisningar till arkivmaterialet. Förslag på grundläggande metadata: informant, informantens roll, datum, inspelningsort, intervjuare, format, längd, innehåll och beskrivning.

Exempel

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Informant	Informantens roll	Inspelningsort	Datum	Intervjuare	Filformat	Innehåll	Beskrivning	
2	Tero Saarinen	Koreograf	Malmö	2020-09-09	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit" del 1	Dokumentation av fö	
3	Tero Saarinen	Koreograf	Malmö	2020-10-02	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit" del 2	Dokumentation av fö	
4	Teemu Muurimäki	Kostym Design	Malmö	2020-09-17	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
5	David Scarantino	Koreograf assistent	Malmö	2020-08-26	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
6	Tuomas Norvio	Ljud Design	Malmö	2020-09-24	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
7	Jens Johansson	Ljusbästare SDT	Malmö	2020-10-20	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
8	Belinda Nusser	Repetitionsledare	Malmö	2020-09-10	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
9	Anette Jellne	Dansare	Malmö	2020-10-22	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
10	Ange Clementine Hiroki	Dansare	Malmö	2020-10-14	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
11	Dario Minoia	Dansare	Malmö	2020-09-10	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
12	Jeanne Delsus	Dansare	Malmö	2020-09-10	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
13	Jing Ji Wang	Dansare	Malmö	2020-10-09	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
14	Laura Lohi	Dansare	Malmö	2020-10-07	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
15	Marion Rastouil	Dansare	Malmö	2020-08-19	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
16	Patrick Bragde Eriksson	Dansare	Malmö	2020-10-15	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
17	Riccardo Zandona	Dansare	Malmö	2020-10-15	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	
18	Sarah Bellugi Klima	Dansare	Malmö	2020-08-19	Celine Orman	mp3	Intervju om "Transit"	Dokumentation av fö	

Exempel på en beskrivning:

Dokumentation av föreställningen "Zero-Zero" med Skånes Dansteater, en dansproduktion som spelades som del av dubbelkvällen Franzén/Nuutinen på Skånes Dansteater mellan 27 oktober - 14 december 2022. Dokumentationen ingår i dansarkivprojektet "Skånes Dansteater: Bevara Rörelse". Koreografi: Johanna Nuutinen. Musik: Tuomas Norvio. Kostymdesign: Helle Carlsson. Scenografi: Jason Southgate. Koreografiassistent: Jenia Kasatkina. Dansare: Ange-Clémentine Hiroki, Maria Pilar Abaurrea Zardoya, Michael Marques, Berta Ramirez.

Anonymisera publiken och hänvisa till materialet med siffror. Förslag:

1. Kvinna, 39 år från Malmö.
2. Man, 71 år från Höör.
3. Kvinna, 19 år från Lund osv...

För att intervjumaterial ska kunna arkiveras och tillgängliggöras behövs ett skriftligt medgivande från intervjupersonen, som arkiveras med resten av materialet.

ANVÄNDNING, LAGRING OCH TILLGÄNGLIGGÖRANDE

Inom projektet Bevara Rörelse har intervjumaterialet använts på olika sätt i verksamheten. För varje produktion görs kortare filmer med utdrag från intervjumaterialet som publiceras på hemsida. Syftet med det är att lyfta och stärka upplevelsen av dans och kommunicera styrkan i att samtala om upplevelsen. Ibland har intervjuutdrag från dansare och konstnärligt team varit del av publikintroduktionen för en föreställning.

Andra användningsområden har varit:

- Marknadsföring vid återuppförande av verk.
- Som underlag för syntolkning av verk.
- Vid utvärdering av produktionsprocesser.
- Publikröster: som feedback för dansare och konstnärligt team.

Publikpedagogik

Metoderna för publikintervjun kan integreras i olika publikpedagogiska sammanhang och därmed få både en arkiverande och utåtriktad och pedagogisk funktion. Exempel på format som prövats inom Bevara Rörelse är studiecirkel, eftersnack och livestreamade intervjuer med personer från det konstnärliga teamet.

Användning och syfte styr intervjun. Det är skillnad på en intervju som görs inför publik och en sluten intervju som endast arkiveras. I det senare fallet har exempelvis koreografen inte samma ansvar inför dansinstitution och publik. Det kan öppna upp för aspekter som inte annars skulle komma fram. För arkiv och forskning är det värdefullt. Var transparent i metadatan, oavsett i vilken kontext intervjun görs. Det ger en framtida arkivbesökare viktig bakgrundsinformation.

Tillgängliggörande

Att donera insamlat material till en arkivorganisation som kan ta emot, bevara och förmedla samlingen har stor betydelse för tillgängligheten. Materialet blir sökbart i arkivdatabaser och en del av ett nationellt arv. Musik- och Teaterbiblioteket (MTB) i Stockholm har ett rikstäckande uppdrag att bevara scenkonst, och är en möjlig mottagare. Dansmuseet i Stockholm tar också emot donationer. De har ingen uttalad insamlingspolicy och resurserna är begränsade för vad de kan ta emot. Om materialet på något sätt relaterar till deras befintliga samling finns det större anledning för dem att ta emot material. Vissa regionala arkiv tar också emot en samling om innehållet har en lokal förankring. Till en början är det bra att kontakta MTB för att rådgöra kring relevans och olika alternativ för arkivering. Vid arkivering av dansverk kvarstår upphovsrätten alltid hos upphovsmakarna. Om en forskare till exempel vill publicera ett foto eller använda ljud- eller bildmaterial måste personen själv ta kontakt med upphovsrättsinnehavaren.

Arkivet för Bevara Rörelse arkiveras på MTB. Annat relaterat material som till exempel film, foto och processmaterial finns i nuläget på Skånes Dansteater. För att få access till detta kontaktar man Skånes Dansteater.

En arkivsamling kräver en arkivbeskrivning för att kontextualisera materialet och göra det mer tillgängligt. Beskrivningen ska innehålla *bakgrund*; hur och när arkivet uppkommit, i vilket sammanhang och under vilka förutsättningar. Vem/vilken organisation är *arkivbildare*? *Innehåll* och *omfattning* är också viktigt att beskriva. Hänvisa till *relaterat material* (videomaterial, foton, recensioner, programblad osv) och var det finns.

Arkivet händer nu – tänk långsiktigt

Mycket som skapas i en arbetsprocess är intressant ur ett arkivperspektiv. Arkivering behöver därför inte vara ett extra moment, och inte heller kräva en särskild ansvarsroll eller arkivarie. Det handlar snarare om arbetsmetoder som har en integrerad arkiverande funktion.

Samtidigt är insamlingen som görs berikande för verksamheten. Publikpedagogiska kringevent som livestreamade intervjuer och studiecirkel blir del av ett arkiv och är på samma gång kunskapsbildande aktiviteter.

Intervjun i sig är ett möte som kan vara utvecklande för båda parter. I många fall har intervjun varit ett tillfälle att stanna upp och reflektera över sin upplevelse eller sitt arbete, något som till exempel dansare uttryckt som värdefullt. Dansupplevelsen medvetandegörs och växer genom varje samtal. I förlängningen stärker det dansens betydelse och potential här och nu. För framtiden innebär det ett mer utpräglat arv som grund för forskning.

Vidare inspiration och läsning:

Minnesjägarna: Handbok i samtidsdokumentation av Hampus Busk.

Dansdokumentation att inspireras av finns till exempel på Dansmuseet, Musik- och Teaterbiblioteket, Nordiska Museet, Institutet för Språk och Folkminnen och Kulturen i Lund.

Celine Orman driver projektet Bevara Rörelse på Skånes Dansteater. Hon har en master i ABM (arkivvetenskap, biblioteks- och informationsvetenskap respektive museologi), och har tidigare studerat litteratur, foto och film.

Hon har en bakgrund som dansare och har under de senaste 15 åren engagerat sig i somatiska praktiker. Hon har studerat dans- och rörelseterapi och leder kurser i rörelsepraktiken Authentic Movement.

Celine drivs av att hitta broar mellan den tysta kroppsupplevelsen och det kognitiva verbala språket och är intresserad av hur de tillsammans kan bidra till utveckling både hos individen och kollektivet. Med ett lyssnande förhållningssätt arbetar hon med att bevara dansupplevelsen i ett unikt och levande arkivformat för att främja danskonstens relevans, forskning och arv.

Text **Celine Orman**

Illustrationer **Jessica Helbach**

Formgivning **Hanna Hedström**

Foto **Carl Johan Folkesson Karlidag**

Typsnitt framsida **Zimra** av **Zsófia Bányai**

Denna handledning är producerad av **Skånes Dansteater**

SKÅNES DANSTEATER

KULTURRÅDET